

ORBIS TERRÆ TYPVS.

CVM ex naturæ necessitate ordo semper requirat generalia particularibus antepone, totumque parti, ad maiorem oblatæ rei intelligentiam: hac eadem & ego devinctus lege huic primo nostræ Geographiæ ac Septentrionalium terrarum tomo, universalem Orbis terræ typum, ejusque quatuor partes, Europam, Africam, Asiam, & Americam, quo felicius rem prosequar, præponere debui: & singulis quoque deinceps tomis consequentibus, ut is etiam perfectū semper habeat opus, ac totius universi descriptionē, nec hac utili speculatione privetur, qui vel suę tantū patriæ delineationem sibi comparaverit. Jucunda etenim est & maximopere necessaria generalium contemplatio, ei qui vel minimam Mundi & naturalium rerum cognitionem habere cupit. Si enim libeat considerare, quis Solis ortus vel occasus, quæ causa ætatis vel hyemis, unde inæqualitas dierum & noctium existat: quid denique & quo in loco natum, propagatum, actum, gestum, mutatum & contraversum jam inde à rerum conditarum primordio fuerit, id omne certè non aliunde meliùs, quàm ex harum quinque tabularum adjunctione sine omni periculo & honesta cum animi voluptate didiceris. Et quemadmodum nulli, quantumvis amplam habitationem nactō, sufficit perspectas habere suarum ædium partes, ut sunt atrium, cella vinaria & penaria, culina,

triclinium, cœnaculum, cubiculum, conclave, museum, quò iis commodè uti possit; sed etiam in qua orbis parte & platea, domus ejus sita sit, compertum ipsi esse necessarium & commodum est, ut hinc cognoscat statim, si in civitate tumultus vel incendium oriatur, quàm propè vel procul à periculo absit: sic non minùs jucundum vel necessarium, nosse, qua in Orbis parte habites, quos populos vicinos, aut remotiores habeas, ut grassantibus belli calamitatibus, quo metu, quæve animi tranquillitate uti liceat, scire queas. Denique cū Cosmographia sit lumen totius tam ecclesiasticæ quàm politicæ historiæ, & plus ex ea discat otiosus spectator, quam ex longo, molesto & sumptuoso labore peregrinator, qui crebrò cœlum tantū, non autem animum mutuat: parū utilitatis ex ea capias, si tabulis particularibus generales non adjunxeris. Sunt autem hæ generales Tabulæ collectæ ex magna Orbis terræ descriptione (cujus etiam initium longitudinis, vel primi meridiani positionem in singulis sequuti sumus) & ex magna Europa mea quas *Durysburgi* edidi. Tu interim Lector vale & fruire, ac hujus tuæ habitationis ac tibi ad tempus tantū concessæ gloriæ cum Poëta *Buchanano* diligenter considera, qui se cœlestibus comparat, ut animos terrestribus ac rebus hijsce caducis immerfos extrahat, & ad altiora ac æterna viam ostendat: